

دانش تربیتی / تخصصی معلمان

کتابچه راهنما برای:

معلمان، کارشناسان، و دانشجویان تربیت معلم

تدوین:

دکتر زهره عابدی کرجی بان

عضو هیئت علمی تربیت معلم

سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی وزارت آموزش و

پرورش

روح اله رضاعلی

انتشارات آوای نور

تهران - ۱۳۹۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عنوان و نام پدیدآور	سرشناسه
عابدی کرچی‌بان، زهره، ۱۳۳۶ - دانش تربیتی / تخصصی معلمان: کتابچه راهنما برای معلمان، کارشناسان، و دانشجویان تربیت معلم/ تدوین زهره عابدی کرچی‌بان، روح‌الله رضاعلی.	
مشخصات نشر	تهران: آوای نور، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	۸۰ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۲۰۹-۹
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
عنوان دیگر	کتابچه راهنما برای معلمان، کارشناسان، و دانشجویان تربیت معلم.
موضوع	معلمان -- اثر بخشی Teacher effectiveness
موضوع	معلمان -- اخلاق حرفه‌ای Teachers -- Professional ethics
موضوع	معلمان -- روابط با شاگردان
موضوع	Teacher-student relationships
موضوع	تدریس -- راهنمای آموزشی
موضوع	Teaching -- Study and teaching
شناسه افزوده	رضاعلی، روح‌الله، ۱۳۵۳ -
رده بندی کنگره	LB۱۰۲۵/۱۳۹۵۳۱۰۲۵۲ع۲
رده بندی دیویی	۳۷۱/۳
شماره کتابشناسی ملی	۴۲۵۹۳۵۲

تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهید وحید نظری،
پلاک ۹۹، طبقه دوم تلفن: ۶ و ۶۶۹۶۷۳۵۵ / دورنگار: ۶۶۴۸۰۸۸۲

دانش تربیتی / تخصصی معلمان کتابچه راهنما برای: معلمان، کارشناسان و

دانشجویان تربیت معلم

تدوین: دکتر زهره عابدی کرچی‌بان - روح‌الله رضاعلی

ویراستار: جعفر ربانی

ناشر: انتشارات آوای نور

صفحه آرا: منیرالسادات حسینی

چاپ: اول ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۲۰۹-۹

قیمت ۷۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

۷	پیشگفتار
۹	فصل اول: شایستگی معلم
۱۵	بخش اول: چارچوب کلی شایستگی معلم
۲۲	شایستگی تخصصی معلم
۲۷	دانش تخصصی معلم
۲۸	ابعاد یا حوزه دانش تخصصی معلم
۲۹	مولفه‌های اصلی دانش تخصصی معلمان
۳۰	معیار دانش تخصصی معلمان
۳۱	استاندارد دانش تخصصی معلم
۳۹	رویکرد کلی نگر به دانش تخصصی معلم / سنجش
۴۲	استانداردهای مرجع سنجش معلمان
۴۵	فصل دوم: شایستگی تدریس عملکرد معلمان
۴۹	بخش دوم: استاندارد تدریس
۵۷	عملکرد معلم
۵۸	استاندارد عملکرد معلم
۶۰	استانداردها و شاخص‌های تمرین / فعالیت آموزشی معلمان
۶۲	استانداردها و شاخص‌های مسئولیت پذیری تخصصی معلمان
۶۵	پیوست
۷۷	منابع

پیشگفتار

دانش امروز در باره دانش تربیتی / تخصصی معلمان، با توجه به شیوه‌های نوین آموزش ممکن است محدود باشد، اما احتمال رشد آن در آینده نزدیک بسیار زیاد است. جهانی شدن آموزش نه تنها سبب رشد محیط یادگیری بلکه سبب تاثیر نقش معلمان در آموزش نیز شده است. از این رو، تمامی کشورها نیازمند اصلاحات در آموزش و تربیت معلمان هستند. آموزش قرن بیست و یکم نیازمند معلمان کارآمد و ماهر در فرایند یاددهی - یادگیری است. بنابراین، معلمان به درک روشنی از دانش تربیتی / تخصصی نیاز دارند.

کتابچه حاضر راهنمایی مناسب برای این منظور است. این راهنما می‌کوشد برای رشد و توسعه دانش تربیتی / تخصصی معلمان، رهنمودهای مناسبی ارائه دهد. زیرا از دهه ۱۳۹۰، با توجه به تحولات نوین در دنیای تعلیم و تربیت و تدوین سند برنامه درسی ملی ایران، افزایش دانش تربیتی / تخصصی معلمان به عنوان بخشی از اهداف سند برنامه درسی ملی کشور مورد توجه قرار گرفته است و معلم به عنوان یکی از ارکان اصلی آموزش و تربیت، در دستیابی به اهداف آموزشی و تربیتی نقش کلیدی دارد. او باید ضمن فراهم آوردن موقعیت‌های تازه یادگیری، مهم ترین منبع در تسهیل، تعمیق، تثبیت و توسعه یادگیری، و ارتقای شایستگی‌های دانش آموزان با تاکید بر شایستگی‌های پایه در راستای اهداف برنامه درسی ملی باشد.

بنابراین، ضروری است استاندارد دانش تربیتی/ تخصصی معلم، برابر با "بند ۳-۵، راهکارهای ۲-۱۰، ۴-۱۱، ۶-۱۱، سیاست‌های کلی ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش"، و "سند تحول بنیادین نظام آموزش و پرورش، بند ۸ ماده ۱۹ قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی" ایران تدوین شوند. زیرا شایستگی معلمان و نحوه سنجش آنان از سویی عوامل تاثیرگذار بر رتبه بندی شغلی، وظایف شغلی، و احساس رضایت یا عدم رضایت آنان از شغل شان به شمار می‌روند. از سوی دیگر، سبب شناسایی قوت و ضعف آنان در زمینه شایستگی و رشد و توسعه دانش تربیتی/تخصصی آنان می‌شود.

این راهنما دارای دو فصل است: فصل اول آن به تبیین شایستگی معلمان می‌پردازد و در فصل دوم شایستگی تدریس و عملکرد معلمان در کلاس درس تبیین می‌شود.

در پایان می‌توان گفت که کتابچه راهنما دانش تربیتی/ تخصصی معلمان گامی است کوچک به منظور دستیابی به دانش ضروری در این زمینه و انتظار داریم، کارشناسان و استادان محترم این فن با راهنمایی‌های مفید خود، نگارندگان کتابچه را در تکمیل چاپ‌های آتی یاری رسانند.

